

Renata Brzozowska
nauczyciel języka angielskiego
LO im. M.Kopernika w Tarnobrzegu

Sprawozdanie z pobytu w Finlandii

Job shadowing — poznawanie pracy na stanowisku nauczyciel języka angielskiego poprzez obserwację pracy nauczycieli w szkole Herttoniemen Yhteiskoulu Kettitie 6 w Helsinkach w dniach 24.02.2025-28.02.2025

Projekt Erasmus+2024-1-PL01-KA121-SCH-000197133 rok szkolny 2024/2025

Celem wyjazdu była obserwacja pracy nauczycieli języków obcych w finlandzkim gimnazjum i liceum oraz zapoznanie się z funkcjonowaniem finlandzkiego systemu edukacji jak i porównanie metod i technik pracy na lekcjach języka obcego. W wyjeździe brały udział dwie nauczycielki języków obcych- Renata Brzozowska i Beata Dul.

24.02.202

W pierwszym dniu nasza opiekunka w finlandzkiej szkole Jonna Tollinen zaprezentowała nam szkołę oraz omówiła grafik planowanych do obserwacji lekcji. Rozmawiałyśmy również o polskim i finlandzkim systemie edukacji. Następnie miałyśmy możliwość zobaczyć sale lekcyjne wyposażone w tablice interaktywne, zaplecze pedagogiczne oraz obiekty sportowe. W tym dniu po raz pierwszy obserwowałyśmy lekcje języka angielskiego, gdzie większość ćwiczeń i zadań jest realizowana w oparciu o podręczniki online, a każdy uczeń korzysta z laptopów. Każdy uczeń otrzymuje laptop ze szkoły na dany etap nauki. Tak wysoka digitalizacja lekcji była dla nas dużym zaskoczeniem.

25.02.2025-28.02.2025

W kolejnych dniach uczestniczyliśmy w obserwacjach lekcji o różnej tematyce i w różnych klasach wypełniając arkusze obserwacji. Każda jednostka lekcyjna to 75 minut. Uczniowie korzystając z tablicy interaktywnej poznają nowy materiał gramatyczny lub leksykalny, a następnie wykonują ćwiczenia z podręcznika korzystając z indywidualnych laptopów. Poszczególne zadania są sprawdzane i odpowiedzi są wyświetlane przez nauczyciela na tablicy. W trakcie utrwalania nowych treści bardzo często nauczyciele używają quizów, krzyżówek i gier, które są dostępne na platformach edukacyjnych typu quizlet, kahoot, blooket. W książkach nauczyciela można znaleźć gotowe linki do konkretnych quizów ale zdarza się, że nauczyciele sami opracowują i przygotowują quizy dla swoich grup. Nauczyciele korzystają również ze źródeł internetowych i platform edukacyjnych. Uczniowie czasami pracują w parach i grupach, do których są dobierani przy użyciu aplikacji „Random Group Generator”. Zdarza się, że uczniowie grają w gry planszowe, które są załączone w podręczniku i dopasowane do tematyki rozdziału. Nauczanie jest skoncentrowane na uczniach, a nauczyciel pełni rolę wspierającą ucznia. W trakcie lekcji zawsze jest sprawdzana obecność i nauczyciel podaje temat i cel lekcji przypominając o zbliżających się egzaminach/sprawdzianach. W szkole jest bardzo przyjazna i motywująca atmosfera pracy. Mialiśmy możliwość obserwacji młodzieży zarówno na lekcjach jak i na przerwach; uczniowie mają przestrzeń z kanapami, korytarze z krzeselkami i stolikami, gdzie mogą porozmawiać lub pobyć razem; w otwartych szafkach są dostępne gry planszowe i książki. Jest widoczna różnorodność kultur i religii.

W trakcie tygodnia w szkole oprócz obserwacji lekcji bardzo dużo dowiedzieliśmy się o sposobach funkcjonowania szkoły i całym systemie edukacji.

Po każdych sześciu tygodniach nauki uczniowie zawsze piszą sprawdziany/egzaminy– mają wtedy tydzień bez lekcji aby napisać sprawdziany/egzaminy z poszczególnych przedmiotów. Osoby, które opuszczą więcej niż 4 lekcje nie mają prawa pisać sprawdzianu z danego przedmiotu w pierwszym terminie. Takie sprawdziany odbywają się kilkakrotnie w ciągu roku szkolnego i są podstawą do wystawienia ocen. Fińscy uczniowie prawie na każdej lekcji dostają zadanie domowe do wykonania i jest ono sprawdzane na początku następnej lekcji. Obecność i wykonywanie zadań na lekcjach oraz odrabianie prac domowych są wyznacznikiem bycia dopuszczonym do pisania egzaminu po każdych sześciu tygodniach nauki. Na lekcjach języka angielskiego uczniowie mają też zadawane lektury z literatury amerykańskiej i brytyjskiej, które czytają w języku angielskim.

Po ukończeniu szkoły średniej w lutym uczniowie klas maturalnych przygotowują się do matury, która jest w kwietniu. Osoby z najwyższymi wynikami (około 40%) dostają się na studia, a pozostali muszą jeszcze zdać egzaminy wstępne na uczelniach. Istnieje duża rywalizacja i presja wśród uczniów, dlatego uczniowie chcą dostać się do jak najlepszych liceów aby uzyskać wysokie wyniki maturalne.

W Finlandii nie istnieje szkolnictwo prywatne- nie ma szkół prywatnych ani społecznych, za które uczniowie musieliby płacić częściowo czy w całości. Każde dziecko ma prawo się kształcić na równych prawach- otrzymuje od państwa bezpłatne podręczniki w szkołach podstawowych, a w późniejszych etapach nauki laptopy. Każdy uczeń ma prawo do bezpłatnych obiadów w szkole; uczniowie pełnią dyżury i są kolejno wyznaczani do pomocy w szkolnej kuchni pomimo, że jest to liceum ogólnokształcące, a nie szkoła gastronomiczna. Uczniowie mają również wyznaczone dni praktyk

zawodowych; zamiast lekcji obserwują wtedy różne miejsca pracy i poznają obowiązki wykonywane na różnych stanowiskach i w różnych zawodach.

Wizyta w szkole w Helsinkach była przede wszystkim motywującym i mobilizującym doświadczeniem, które pokazało mi, że należy rozwijać swój warsztat pracy poprzez obserwowanie innych systemów edukacyjnych i wykorzystywanie nowych technologii w zajęciach lekcyjnych. Uświadomiłam sobie podobieństwa ale wiem też jak głęboka jest różnica w funkcjonowaniu szkół polskich a fińskich, która wynika przede wszystkim z braku inwestowania w polskie szkolnictwo od wielu lat. Projekt pozwolił mi nawiązać kontakty z nauczycielami, wymienić swoje spostrzeżenia i uwagi. Zdobyłam wiedzę z zakresu nowych, innowacyjnych narzędzi internetowych, poszerzyłam wiedzę o nowych technologii i możliwościach rozwijania kompetencji językowych uczniów. Zachęcam innych nauczycieli do korzystania z wyjazdów job shadowing w ramach projektu Erasmus+.

Renata Brzozowska